

Innst. S. nr. 200.

(1998-99)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om kraftutbygging i Øvre Otta.

St.meld. nr. 50 (1997-98).

Til Stortinget.

SAMMENDRAG

Olje- og energidepartementet legger i meldingen frem Regjeringens avslag på søknad om kraftutbygging i Øvre Ottavassdraget i Skjåk kommune i Oppland, som ble avslått 23. februar 1998. Konsesjonssøkerne har i medhold av vassdragsreguleringsloven § 8 krevd at avslaget blir lagt frem for Stortinget.

Departementet viser til at Stortingets flertall ved behandlingen av St.meld. nr. 60 (1991-92) Om Samlet plan for vassdrag, i 1993 plasserte Øvre Otta-prosjektet i kategori I. På dette grunnlag søkte Kraftlaget Opplandkraft, Tafjord Kraftselskap (nåværende Tafjord Kraft AS) og Glommens og Laagens Brukseierforening (GLB) januar 1996 om konsesjon til bygging og drift av kraftverkene Glitra og Øyberget, og til å overføre flere vassdrag i Øvre Otta til de eksisterende reguleringsmagasinene i Breidalsvatnet og Rauddalsvatnet.

De to kraftselskapene eier i fellesskap nødvendige fallrettigheter i Øvre Otta, og er enige om i fellesskap å søke konsesjon og eventuelt bygge og drive Glitra og Øyberget kraftverk. Fallene ble kjøpt fra Skjåk allmenning i 1967 og er fordelt på ideelle andeler med 78,882 pst. til Kraftlaget Opplandkraft og 21,118 pst. til Tafjord Kraftselskap. Kraftlaget Opplandkraft administrerer planleggingen og eventuelt utbyggingen og driften av anleggene. Produksjon, kapital- og driftsutgifter skal fordeles på samme måte som fallrettighetene er fordelt.

Utbyggingsprosjektet

Utbyggingsområdet ligger i Skjåk kommune. Dette gjelder alle vassdrag og fall som inngår i planene og all bygge- og anleggsvirksomhet i forbindelse med kraftutbyggingen. Ledningsbyggingen vil foregå både i Skjåk, Lom og Vågå kommuner.

Det er hovedelva Otta med sideelvene Føysa, Tora, Vulu, Mosagrovi, Måråi, Åfotgrovi, Blankåi, Glitra og Framrusti som inngår i utbyggingsplanen. Nedbørsfel-

tet grenser mot Lågen (Lesja) og Rauma i nord og vassdragene i Tafjord, Stryn, Jostedalen og Fortun i vest og sørvest.

Utbyggingsstrekningen fra Breidalsvatnet til foten av Dønfossen er ca. 40 km. Videre ned til Ottavatnet er det ca. 20 km. Riksveg 15 gjennom Ottadalen sammen med vegnettet i området ellers, gir lett tilgang til anleggsområdet, slik at ny vegbygging ikke blir nødvendig i særlig grad. Videre ligger den vesentlige delen av bosettingen nedenfor utbyggingsområdet.

Øvre Otta-utbyggingen planlegges uten nye reguleringsmagasin. To eksisterende magasin, Breidalsvatnet og Rauddalsvatnet, inngår i planene. Glommen og Laagens Brukseierforening har konsesjon på disse reguleringene gitt ved kgl. res. av 20. august 1948. Det nye prosjektet påvirker Breidalsvatnet og Rauddalsvatnet ved at Glitra kraftverk tar sitt driftsvann bl.a. fra inntak direkte i magasinene, og fallhøyden i Glitra kraftverk vil således være bestemt av magasinvannstandene. I tillegg vil vann fra flere nye nedbørfelt kunne overføres til og lagres i Breidalsvatnet og/eller Rauddalsvatnet.

Utbyggingsplanen har følgende hovedtrekk:

Fallet fra Rauddalsvatnet/Breidalsvatnet til foten av Dønfossen utnyttes i to kraftverk, i alt ca. 475 m. Øverst utnyttes Glitra kraftverk et brutto fall på ca. 325 m fra Rauddalsvatnet/Breidalsvatnet til Pollvatnet. Dagens regulering i de to magasinene blir uendret. Rauddalsvatnet er regulert mellom kote 882,4 og kote 912,7 med et brutto magasin på 166 mill. m³. Breidalsvatnet er regulert mellom kote 887,4 og kote 900,4 med et brutto magasin på 70 mill. m³. Siden Rauddalsvatnet har høyere HRV og lavere LRV enn Breidalsvatnet, vil Glitra kraftverk måtte vekselkjøre på de to inntakene når magasinfyllingene tilsier det. De to magasinene forbindes med en tunnel som dels vil fungere som driftstunnel dels som overføringstunnel. På denne tunnelen tas avløpet fra Måråi (80 km²), Åfotgrovi (4,6

km²), Blankåi (3,3 km²) og Glitra (25,8 km²) inn via bekkeinntak og sjakter. Avløpet fra Føysa (89,5 km²), Tora (157,5 km²), Vulu (37,5 km²) og Mosagrovi (8,2 km²) overføres til tunnelen Breidalsvatnet-Rauddalsvatnet via en overføringstunnel på ca. 12,5 km.

I alt vil Glitra kraftverk få et middeltilløp på 960 mill. m³ pr. år fra et nedbørfelt på 681 km². Installasjonen er foreslått til 170 MW fordelt på to aggregater. Midlere årsproduksjon er beregnet til ca. 688 GWh. Dette er bruttoproduksjon uten fradrag for minstevassføringer utover de som gjelder i dag, 0,35 m³/s fra Rauddalsvatnet og 0,3 m³/s fra Breidalsvatnet.

Øyberget kraftverk får inntak i Heggebottvatnet som forutsettes hevet permanent fra normalvannstand kote 572 til kote 576, og med mindre endringer over døgnet på grunn av varierende last natt og dag (døgnregulering). Øyberget får en brutto fallhøyde på ca. 150 m. Tilløpet blir 1 086 mill. m³ pr. år. Installasjonen er foreslått til 104 MW fordelt på to like aggregat. Midlere årsproduksjon er beregnet til 381 GWh uten hensyn til eventuelle nye minstevassføringer.

Overføring av kraften forutsettes å skje ved en 132 kV-ledning mellom Glitra og Øyberget kraftstasjoner og en 300 kV-ledning videre til Vågåmo transformatorstasjon.

Videre forutsettes bygget en ny 66 kV-ledning mellom Øyberget og Skjåk I kraftverker.

I alt vil det bli bygget ca. 10 km anleggsveger for utbyggingen.

Den omsøkte utbyggingsplanen vil gi en kraftproduksjon på 1 049 GWh/år. Byggetiden er beregnet til 3H år.

Totalkostnadene for kraftutbyggingen inkludert ledningsbygging er beregnet til ca. 2 mrd. kroner.

Når det gjelder eventuelle *alternative løsninger*, er en del alternativvurderinger referert i søknaden om utbygging. Det vises til at alternativer som kommer innunder Verneplan IV eller Samlet Plan kategori II ikke er aktuelle i søknadssammenheng nå. De alternativene de fleste høringsinstansene har vært mest opptatt av, er i hovedsak reduserte alternativ innenfor det planområdet søknaden omfatter. Hoveddata i sammendrag for noen slike alternativ med endring i kostnads- og produksjonstall er presentert i meldingen. Det er gjen-gitt en oppsummering av økonomiske og andre konsekvenser ved å utelate deler av den foreslåtte utbyggingen.

NVEs innstilling

Norges vassdrags- og energiverk (NVE) la frem følgende innstilling til Olje- og energidepartementet 10. mars 1997:

1. Kraftlaget Opplandkraft, Tafjord Kraftselskap og Glommens og Laagens Brukseierforening har sendt NVE søknad datert 3. januar 1996 om nødvendige konsesjoner for; kraftverkene Glitra og Øyberget og diverse overføringer av vassdrag i

Øvre Otta.

2. Kraftlaget Opplandkraft og Tafjord Kraftselskap har sendt NVE søknad datert 11. januar 1996 om konsesjon for bygging og drift samt ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse for
 - transformering og koblingsanlegg i Glitra og Øyberget kraftverker i Skjåk kommune
 - 300 kV-ledning fra Øyberget kraftverk via Honnsjøen til Vågåmo
 - transformatorstasjon i Skjåk, Lom og Vågå kommune, lengde ca. 56 km (to hovedalternativer)
 - 132 kV-ledning Glitra-Øyberget, lengde 14 km i Skjåk
 - 66 kV-ledning Skjåk I-Øyberget, lengde 8 km.

I henhold til lov om vern mot forurensninger og mot avfall søker selskapene om tillatelse til å gjennomføre Øvre Otta-prosjektet i sin helhet og slik det er beskrevet i teknisk plan og tilhørende konsekvensutredninger.

NVE viser til at det har vært planlagt kraftutbygging i vassdraget alt fra midten av 1960-tallet og konsesjon har vært søkt etter ulike alternativ. I forbindelse med Samlet Plan for vassdrag ble det utarbeidet en rekke forskjellige planløsninger med forskjellig omfang av regulering og overføringer.

Ved behandlingen av verneplan IV og rulleringen av Samlet Plan i Stortinget våren 1993, ble sideelvene Bøvri, Skjølvi og Ostri med Tundra vernet mot kraftutbygging. Tora med Føysa ble også behandlet, men ble ikke tatt med i verneplanen. Nærings- og energidepartementet mente at de øvre delene av disse elvene bør unntas fra kraftutbygging og at avgrensingen bør gjøres gjennom vedtak om Reinheimen nasjonalpark. Verneverdiene i de nedre delene forutsettes ivaretatt gjennom konsesjonsbehandling av en eventuell Øvre Otta-utbygging.

I rulleringen av Samla Plan for vassdrag er Øvre Otta-prosjektet, alternativ VA, plassert i kategori I, gruppe 5. Dette alternativet er identisk med den planen det nå søkes konsesjon for, og hvor Tora og Føysa forutsettes overført til Rauddalsvatnet ved kote ca. 980.

NVE viser til at den omsøkte utbyggingen medfører konsesjonspliktige høyspentanlegg i kraftverkene og nye overføringsledninger til Vågåmo. I henhold til energiloven sender Opplandkraft og Tafjord Kraftselskap egen søknad om dette, som er samordnet med planene for øvrig.

NVE peker på den betydelige kraftproduksjon på om lag 1 mrd. kWh/år (1 TWh) som utbyggingen vil gi til en rimelig kostnad, og at utbyggingen vil gi et viktig bidrag til kraftbalansen etter 2000. Prosjektet vil ikke innebære noen nye reguleringer i vassdraget.

De største negative konsekvensene er knyttet til redusert vannføring på bekke- og elvestrekninger nedenfor inntak og på utbygde elvestrekninger. Dette kan gå utover opplevels- og rekreasjonsverdien av områ-

det, noe som i sin tur kan få betydning for reise- og friluftsliv i området.

NVE fant etter en samlet vurdering at fordelene er større enn skadevirkningene og ulempene ved overføringen av Føysa, Tora, Vulu, Måråe, Åfotgrove og Gli-tra til Breidalsvatnet/Rauddalsvatnet. Vilråene i vassdragsreguleringsloven § 8 ble dermed ansett oppfylt.

Av hensyn til både landskapsmessig verdi, fisk/fiske og en viss variasjon i vannføringen over året på nedenforliggende elvestrekninger anbefalte NVE at de omsøkte overføringene av Blankåe og Måsågrove ikke omfattes av konsesjonen. Dette er etter ønske fra flere av høringsinstansene, deriblant Skjåk kommune. Bortfallet av disse overføringene med tillegg av økt minstevannføring medfører et produksjonstap på 57 GWh/år.

Samlet produksjon etter NVEs innstilling vil bli på 992 GWh/år.

Høringsuttalelsene til NVEs innstilling

Olje- og energidepartementet sendte 19. mars 1997 NVEs innstilling til høring blant berørte kommuner og offentlige instanser.

Landbruksdepartementet konkluderte slik:

"Landbruksdepartementet vil derfor ikke gå imot hovedkonklusjonene i NVEs innstilling under forutsetning av at utbygger iverksetter avbøtende tiltak, men vil klart fraråde at det velges en full utbygging."

Miljøverndepartementet oppsummerte bl.a. slik:

"Ved Stortingets behandling av Samlet plan 1993, ble det forutsatt at opprettelsen av Reinheimen nasjonalpark ikke skulle være til hinder for realisering av det prosjektet i Øvre Otta som var plassert i kategori I, og som omfatter inntak av Tora og Føysa. På bakgrunn av dette, kan Miljøverndepartementet etter en helhetlig vurdering, ikke finne grunnlag for å be om at hele nordoverføringen tas ut av planen.

På bakgrunn av de store friluftslivsinteressene i området, vil Miljøverndepartementet allikevel gå inn for at overføringen av Føysa utelates."

Oppland fylkeskommune uttalte bl.a.:

"Av hensyn til en riktig utnyttelse av energiresursene i Øvre Otta og behovet for ny kraft, mener fylkesutvalget at prosjektet ikke bør reduseres ytterligere."

Den Norske Turistforening, Friluftslivets fellesorganisasjon og Norges Naturvernforbund gikk samtlige imot utbyggingsplanene.

Blant de berørte kommunene gikk Skjåk inn for at det ble gitt konsesjon i tråd med NVEs innstilling. Lom og Vågå gjentok sin motstand mot utbyggingen hovedsakelig begrunnet ut fra kraftledningsproblematikken. Sel kommune er ikke direkte berørt av utbyggingsplanene, men har uttrykt bekymring for konsekvensene nedover i vassdraget.

Departementets avslag

Departementet viser i meldingen til at konsesjon vanligvis bare skal gis hvis skadene eller ulempene for allmenne eller private interesser er av mindre betyd-

ning sammenlignet med fordelene som overføringene vil medføre. Noen kvalifisert overvekt kreves det ikke.

Departementet viser til at en utbygging av Øvre Otta vil styrke kraftoppdekningen med ca. 1 TWh/år ved siden av konvertering av en del sommerkraft til vinterkraft. Det vises også til de mer indirekte fordelene for sysselsettingen og økt næringsvirksomhet i distriktet som utbyggingen vil medføre, samt betydningen av den økonomiske kompensasjonen som vil ytes i form av konsesjonsavgifter og konsesjonskraft, skatteinntekter og næringsfond. Skadene/ulempene ved utbyggingen relaterer seg i hovedsak til de planlagte overføringene av sideelvene. Departementet viser til at ulempene først og fremst består i minsket vannføring, noe som betyr en reduksjon av vassdrags opplevelses- og rekreasjonsverdi. Det vises også til ulemper som nye steintipper, anleggsveier og økt trafikk i anleggsperioden som vil følge med utbyggingen.

Etter en samlet gjennomgang vurderer departementet at hensynet til natur og miljø i denne saken må tillegges avgjørende vekt på bekostning av det utbyggingen ville medføre bl.a. i form av økt krafttilgang. Departementet anser at skadene og ulempene for de allmenne interesser er av større betydning sammenlignet med de fordeler som reguleringen og utbyggingen ville medføre.

Etter departementets syn bringer ikke innsigelsen fra konsesjonssøkerne inn nye momenter som kan få betydning for departementets vurdering av saken. Departementet viser videre til at selv om et prosjekt er plassert i Kategori I i Samlet Plan, betyr ikke det at det er noen automatikk i at konsesjon skal gis. Ved en slik plassering er det åpnet for konsesjonsbehandling, søker har imidlertid ikke noe krav på å få konsesjon. Det er opp til konsesjonsmyndighetens frie skjønn i det enkelte tilfelle å vurdere tiltakets konsekvenser utfra det skjønnskriterium som oppstilles i vassdragsreguleringsloven § 8.

Departementet viser for øvrig til at Skjåk kommune og Oppland fylkeskommune går inn for utbygging, men vurderer at et nasjonalt hensyn om å bevare vannføringen i hovedvassdrag og sideelver med de fordeler dette gir for friluftsliv og landskap, må ha forrang. Videre legger departementet vekt på at nabokommunene Lom og Vågå går sterkt imot prosjektet på grunn av kraftledningen de ville fått gjennom sine kommuner. Departementet viser også til at Øvre Otta er ett av de viktigste eksempler på høyfjellsvassdrag som står igjen og som ikke omfattes av verneplanene. Det vil kunne oppstå negative virkninger i randsonen til Reinheimen nasjonalpark som en følge av oppføring av kraftledninger, andre elektriske anlegg og innretninger i forbindelse med overføringer og utbygging av vassdraget. Av hensyn til landskapskvalitetene i området mener departementet det vil være uheldig med en overføring av sideelvene Tora og Føysa.

Olje- og energidepartementet viser til at skadevirkningene ved dette prosjektet overstiger fordelene, og opprettholder avslaget på søknaden om konsesjon.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Aud Blattmann, Gunn Karin Gjøl, Sigurd Grytten, Bent Hegna, Torny Pedersen og lederen Jens Stoltenberg, fra Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og Øyvind Vaksdal, fra Kristelig Folkeparti, Vivian Knarvik Bugge og Lars Rise, fra Høyre, Jan Johnsen og Jan Tore Sanner, fra Senterpartiet, John Dale, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, og fra Venstre, Gunnar Kvassheim, viser til departementets avslag på søknad om konsesjon og de vurderinger som ligger bak.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår:

1. Kravet fra Kraftlaget Opplandskraft, Tafjord Kraftproduksjon AS og Glommens og Laagens Brukseierforening om overprøving av Olje- og energi-departementets avslag på søknaden om kraft-utbygging i Øvre Otta tas delvis til følge.
2. Den del av søknaden om kraftutbygging i Øvre Otta som omfatter overføringene samt overføringstunnelen fra Breidalsmagasinet til Glitra avslås.
3. Stortinget forutsetter at Kongen i statsråd gir tillatelse til utbygging i Øvre Otta etter vassdragsloven i samsvar med begrensningen i punkt 2 og fastsetter vilkårene for en slik tillatelse."

Disse medlemmer tar kravet fra Kraftlaget Opplandskraft, Tafjord Kraftproduksjon AS og Glommens og Laagens Brukseierforening om overprøving av departementets avslag delvis til følge. Dette innebærer avslag på alle overføringene i tillegg til overføringstunnelen fra Breidalsmagasinet til Glitra. Uten overføringene vil konsesjonssaken, etter hva disse medlemmer har fått opplyst i brev til komiteen fra Olje- og energidepartementet datert 27. mai 1999, bli behandlet etter vassdragsloven basert på en planendringssøknad. Disse medlemmer forstår det slik at konsesjonssaken i utgangspunktet kan foretas på grunnlag av de godkjente konsekvensutredningene. Tillatelse til kraftutbygging etter denne lov gis av Kongen i statsråd uten at det er noe krav om å forelegge saken for Stortinget. Disse medlemmer forutsetter derfor at Kongen i statsråd tar endelig stilling til vilkårene for utbyggingen, herunder vilkår om næringsfond og minstevannføring.

Disse medlemmer viser til at den daværende Arbeiderpartiregjeringen i 1993 foreslo og fikk vedtatt vern av nær to tredjedeler av kraftpotensialet i Øvre Otta gjennom verneplan 4. En tredjedel, eller ca. 1 000 GWh

ble plassert i kategori I i Samlet plan og dermed åpnet for konsesjonsbehandling for utbygging. Disse medlemmer viser til at det er den delen som ble frigjort for konsesjonsbehandling som nå vurderes for utbygging.

Disse medlemmer viser til at det omsøkte utbyggingsalternativet, korrigert for NVEs krav blant annet til minstevannføring, vil gi om lag 970 GWh. Dette alternativet innebærer at seks sideelver samt hovedvassdraget mellom Grotli og Pollfoss berøres i større eller mindre grad. I tillegg krever utbyggingen en ny 300 kV-kraftledning mellom Øyberget og Vågåmo som skal erstatte dagens 66 kV-ledning. Dette kan få negative konsekvenser for villreinstammen. I tillegg vil nye kraftledninger ha negative effekter på landskapet fordi de blir større og kraftigere.

Disse medlemmer mener at det omsøkte prosjektet vil innebære for omfattende naturinngrep i vassdragsnaturen. Spesielt mener disse medlemmer at det er uheldig med den sterkt reduserte vannføringen i de berørte sideelvene samt i hovedvassdraget. Samtidig vil disse medlemmer påpeke at det i Øvre Ottavassdraget allerede er gjort store inngrep, at viktige deler av vassdraget er regulert og at det er bygget store magasiner.

Disse medlemmer mener derfor at det er mulig å gjennomføre en begrenset utbygging som vil gi minimale ytterligere inngrep i vassdraget, men samtidig gi en betydelig økt kraftproduksjon. Dette vil være fornuftig av hensyn til miljøet og av hensyn til behovet for å øke tilgangen på forurensningsfri, fornybar vannkraft.

Disse medlemmer mener derfor at anken til utbyggerne må tas til følge, men at en slik utbygging må skje innenfor følgende begrensninger, utover de som allerede er lagt av NVE: Alle de seks sideelvene i Billingsdalen, Tora, Føysa og Vulu, Måråe, Åftogrove og Glitra tas ut. Det er ifølge departementets brev til komiteen av 11. mai 1999 anslått å gi en årlig produksjon på 544 GWh.

Med en slik utbygging blir vannføringen både i de seks sideelvene og i hovedvassdraget mellom Grotli og Pollfoss i all hovedsak som i dag. Med dette alternativet vil det også være mulig å benytte 132 kV-kraftledning i stedet for 300 kV-linje. Fordelene med 132 kV-linje er at den spesielt i skogsterreng vil virke mindre forstyrrende enn 300 kV-linje fordi mastene er mindre.

Ifølge utbyggernes anslag varierer produksjonskostnadene, sett bort ifra kostnadene knyttet til kraftledningene, fra 1,80 kroner/kWh ved full utbygging til 1,91 kroner/kWh ved en utbygging på 544 GWh. Dersom kostnadene for kraftledningene inkluderes, varierer kostnadene fra 1,95 kroner/kWh ved full utbygging til 2,06 kroner/kWh ved en utbygging på 544 GWh. Kostnadene varierer med andre ord med om lag 2-3 prosentpoeng. Salgsinntektene ved en redusert utbygging vil være lavere enn ved full utbygging. På den annen side vil investeringen ved en utbygging på 544 GWh være om lag den halve, noe som innebærer lavere risiko.

Disse medlemmer vil vise til at alle kostnadsanslag er beheftet med usikkerhet, og at kostna-

dene ved de ulike utbyggingsalternativene må betraktes som om lag de samme. Disse medlemmer vil også påpeke at lavere kraftpriser kan redusere lønnsomheten ved alle utbyggingsprosjekter, uavhengig av den forventede kraftmengde.

Disse medlemmer vil understreke at det er opp til utbygger å avgjøre om utbygging skal finne sted dersom konsesjon gis.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre og medlemmet Sanner fra Høyre vil gå imot utbygging av Øvre Otta og går inn for at klagen på avslag på konsesjon avvises.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget går imot utbygging av Øvre Otta."

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre viser til at utbyggingen ikke vil fjerne behovet for import av kraft. En full utbygging av Øvre Otta dekker bare om lag fire måneders økning i elforbruket. Utfordringen i norsk kraftforsyning vil dermed også etter en utbygging være at vi forbruker mer elektrisitet enn vi produserer. Disse medlemmer vil vise til at det norske elektrisitetsforbruket er et av de høyeste i verden, samtidig er prisene de laveste i Europa. En videre utbygging av vannkraften er derfor ikke en naturlig løsning på denne utfordringen. Disse medlemmer mener det i første rekke må satses på energisparing, utbygging av infrastruktur for vannbåren varme, modernisering av eldre kraftverk og utbygging og utvikling av nye, fornybare energikilder. Disse medlemmer mener at epoken med de store vannkraftutbyggingene er over.

Disse medlemmer viser til at konsesjon vanligvis bare skal gis hvis skadene eller ulempene for allmenne eller private interesser er av mindre betydning sett i forhold til fordelene som tiltaket vil medføre. Det vises også til at selv om et prosjekt er plassert i Kategori I i Samlet Plan medfører ikke det at konsesjon automatisk skal gis. Disse medlemmer viser til at alternativet det er søkt konsesjon for vil gi økt krafttilgang på om lag 1 TWh/år. I tillegg kommer andre positive virkninger som sysselsetting og økt næringsvirksomhet som konsekvens av utbyggingen, avgifter, skatteinntekter og næringsfond. Disse medlemmer legger imidlertid avgjørende vekt på de skader og ulemper som utbyggingen påfører miljøet og naturen i området som vurderes som ett av de viktigste eksempler på urørte høyfjellsvassdrag som ikke omfattes av verneplanene. Skadene på naturmiljøet dreier seg om redusert vannføring og dermed redusert opplevelsese- og rekreasjonsverdi, steintipper, anleggsveier og kraftlinjer som vil ha store negative konsekvenser både for villreinstammen i området og for naturopplevelsen.

Utbyggingen vil forringe områdene i utkanten av den planlagte Reinheimen nasjonalpark. Disse medlemmer vil henvise til høringssvarene hvor det fremgår at Norges Turistråd og Reiselivsbedriftenes Landsforening er bekymret for de konsekvenser en utbygging vil ha for turismen i området. Redusert opplevelsverdi vil trolig også medføre redusert tilstrømming av turister. Disse medlemmer har også merket seg at de berørte kommunene har ulike holdninger til prosjektet. Skjåk kommune går inn for utbygging mens Lom og Vågå er motstandere. Disse medlemmer mener videre det er viktig å bevare et av de siste urørte høyfjellsvassdrag for de kommende generasjoner. Vi har allerede bygget ut store deler av norske vassdrag. Derfor er det særlig viktig å bevare urørt natur for senere generasjoner.

Disse medlemmer har etter en helhetsvurdering kommet til at en utbygging av området, slik det er søkt konsesjon om, vil ha så omfattende negative virkninger at utbyggingen ikke kan tilrås.

Komiteens medlem Sanner fra Høyre vil gå imot utbygging av Øvre Ottavassdraget, og viser til at dette standpunkt deles av et betydelig mindretall i Høyres stortingsgruppe. En utbygging vil alltid være en avveining mellom fordeler og ulemper. Dette medlem mener at en utbygging har klart flere ulemper enn fordeler.

Dette medlem legger særlig vekt på følgende forhold:

1. Vern av verdier

- En utbygging vil representere et klart inngrep i et unikt elve- og fossellandskap. Restvannføringen i flere elver og fosser blir helt marginal. Heggebottvatnet skal heves med 4 meter – det vil gi en markert endring i landskapsbildet ved at bl.a. øya midt i vannet og våtmarker rundt blir satt under vann. Stenmasse fra nesten 40 km tunneler vil danne skjemmende steintipper.
- Kraftlinjene skal legges i urørt høyfjellsnatur i randsonen av den planlagte Reinheimen nasjonalpark.
- Området er ett av de aller siste europeiske villreinoområdene som fortsatt er intakt. Reinheimen nasjonalpark er under etablering. Utbyggingsområdet inkluderer noen av reinens viktigste vinterbeiter. Det er usikkerhet knyttet til konsekvensene av kraftlinjene, men ifølge en rapport fra Norges Landbrukshøgskole og Stiftelsen for naturforskning kan konsekvensene for reinstammen bli betydelig. Det antydes en reduksjon på 400 til 600 dyr.
- Øvre Otta er tilgjengelig. Mens vannkraftutbygging i andre områder delvis har gjort naturen mer tilgjengelig, vil en utbygging av Øvre Otta forringe tilgjengelig natur. Vassdraget ligger ved en av de mest populære turistveier mellom Østlandet og fjordene på Vestlandet hvor natur og miljø utgjør

en helhet. Området er et populært turist- og friluftsområde. Det vises i den forbindelse til at reiselivsnæringen har gått klart imot utbygging.

2. La neste generasjon avgjøre

I løpet av et par generasjoner er store deler av vannkraftpotensialet bygget ut. Av et totalt vannkraftpotensiale på 178,3 TWh.:

- er 64 pst. bygget ut
- er 20 pst. vernet
- 16 pst. gjenstår.

Utbyggingen har vært en viktig faktor i industrireisning og sørget for rikelig og rimelig strøm til befolkningen. Et sentralt spørsmål er imidlertid om en ytterligere del av vannkraftpotensiale skal utnyttes ved at vassdrag bygges ut. Dette medlem mener at generasjonsperspektivet skal legges til grunn for de politiske beslutningene. Utbygging av Øvre Otta er en beslutning som ikke kan gjøres om. Dersom vassdraget bygges ut velger vi kraftproduksjon fremfor naturopplevelser, et valg dette medlem mener bør overlates til neste generasjon.

3. Det eksisterer alternativer

Det er et paradoks at Norge med våre store naturressurser har underskudd på kraft. I 1998 var forbruket på 120 TWh, Norge importerte 3,6 TWh. Etterspørselsveksten var 3,5 pst. En utbygging av Øvre Otta ville i 1998 tilsvare ca. 4 mnd. forbruksvekst. Øvre Otta vil derfor bare bli et beskjedent bidrag til å dekke etterspørselsveksten. Norge må uansett se etter andre alternativer for å dekke kraftunderskuddet. Dette medlem viser til at det er et stort potensiale for energieffektivisering. Dette medlem er tilhenger av gasskraftutbygging, og mener at gasskraft kan realiseres innenfor rammen av Kyotoavtalen enten ved at kraftverkene benytter seg av Kyotomekanismene, eller at det utvikles kommersiell realiserbar renseteknologi. Videre er det et stort potensiale knyttet til:

- Opprustning av eksisterende vannkraftverk.
- Nye fornybare energikilder som bioenergi, men særlig varmpumper.

Dette medlem mener at disse momentene tilsier at Øvre Ottavassdraget ikke bør bygges ut.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår:

"Stortinget ber Regjeringen imøtekomme anken fra konsesjonssøkerne, Kraftlaget Opplandkraft, Tafjord Kraft AS og Glommens og Laagens Brukseierforening (GBL) om konsesjon til bygging og drift av kraftverkene Glitra og Øvreberget, og til å overføre flere vassdrag i Øvre Otta til de eksisterende reguleringsmagasinene i Breidalsvatnet og Raudalsvatnet."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og medlemmet Johnsen fra Høyre vil minne om at Norge, ved inngangen til et nytt årtusen, står overfor betydelige utfordringer i energisektoren. Statistikk for 1998 viser at vi for tredje år på rad har en netto import av elektrisk kraft, og at 1995 var det siste året med kraftoverskudd.

Et sentralt spørsmål som disse medlemmer stiller seg i den anledning er om vi noen gang kommer tilbake til en slik situasjon igjen. Selv i år med over middels nedbør og normal temperatur, er vi nå avhengig av import.

Disse medlemmer vil vise til at forbruket av elektrisitet har over en lang periode vist en betydelig vekst. De siste 10-12 årene har økningen vært på ca. 1,4 pst. årlig, mens utbyggingen og planlegging av ny produksjonskapasitet har vært på et lavmål i forhold til økningen i forbruket.

Disse medlemmer vil videre vise til at Norge nå er inne i den situasjon at det i normalår produseres mindre elektrisitet enn det som forbrukes. Med denne utviklingen landet er inne i, må man fremdeles regne med økt etterspørsel etter elektrisitet, noe som må føre til økt import.

Disse medlemmer stiller seg positive til utbygging av samfunnsøkonomisk lønnsomme vassdragsprosjekter, dvs. prosjekter med netto grunnrente. Ved beregningen av samfunnsøkonomisk lønnsomhet må en i tillegg ta hensyn til de positive miljøeffektene av hva ny vannkraftutbygging kan gi ved å produsere ren norsk energi som igjen kan erstatte import av forurensende kull- og oljekraftverk i Europa.

Disse medlemmer vil påpeke at kraften fra Glitra Øyberget kan erstatte ca. 1 TWh kullkraft pr. år. Dette vil gi en reduksjon på CO₂-utslipp på ca. 800 000 tonn pr. år, noe som for øvrig er en betydelig reduksjon hvis man ser dette opp mot Kyoto-forhandlingene.

Disse medlemmer vil videre påpeke at utbyggingen er i tråd med intensjonen om å satse på opprusting og bedre utnyttelse av allerede eksisterende vannkraftanlegg, og har etter en samlet vurdering kommet frem til at fordelene er større enn skadevirkningene og ulempene ved overføring av Føysa, Tora, Vulu, Måråde, Åfotgrove og Glitra til Breidalsvatnet/Raudalsvatnet.

Disse medlemmer har merket seg at NVEs vurdering av de samlede naturinngrepene vil bli relativt moderate i forhold til den kraftmengde som innvinnes, samt at utbyggingen er rimelig i forhold til gjennomsnittlige utbyggingskostnader for gjenværende vannkraftprosjekter som er plassert i Samlet Plan Kategori I.

Disse medlemmer har også merket seg at Stortinget ved behandling av St.prp. nr. 118 (1991-92) og Innst. S. nr. 116 (1992-93) ikke gikk inn for at Tora/Føysa (Øvre Otta) skulle vernes i Verneplan IV.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at et flertall i Høyres stortingsgruppe går inn for full

utbygging av Øvre Ottavassdraget, mens et betydelig mindretall er imot utbygging. Høyre vil derfor fremme forslag om en redusert utbygging som gir om lag 700 GWh. Ved dette alternativet tas sideelvene Tora, Føysa, Vulu og Glitra ut av reguleringen.

Komiteens medlem Johnsen fra Høyre foreslår:

- "1. Kravet fra Kraftlaget Opplandskraft, Tafjord Kraftproduksjon AS og Glommens og Laagens Brukseierforening om overprøving av Olje- og energidepartementets avslag på søknaden om kraftutbygging i Øvre Otta tas delvis til følge.
2. Den del av søknaden om kraftutbygging i Øvre Otta som omfatter overføringene av Tora, Føysa, Vulu, Blankåe og Måsågrove avslås.
3. Stortinget forutsetter at Kongen i statsråd gir tillatelse til utbygging i Øvre Otta etter vassdragsreguleringsloven i samsvar med begrensningen i punkt 2 og fastsetter vilkårene for en slik tillatelse."

Dette medlem tar kravet fra Kraftlaget Opplandskraft, Tafjord Kraftproduksjon AS og Glommens og Laagens Brukseierforening om overprøving av departementets avslag delvis til følge. Dette innebærer avslag på overføringene av Tora, Føysa, Vulu, Blankåe og Måsågrove. Tillatelse til kraftutbygging etter vassdragsreguleringsloven gis av Kongen i statsråd. Tillatelse bør ikke gis før saken har vært forelagt Stortinget. Dette medlem forutsetter derfor at Kongen i statsråd etter Stortingets behandling av St.meld. nr. 50 (1997-98) tar endelig stilling til vilkårene for utbyggingen, herunder vilkår om næringsfond og minstevannføring.

Dette medlem fremmer forslag om en redusert utbygging av Øvre Ottavassdraget tilsvarende 700 GWh. Dette medlem viser til at utviklingen i energiforbruket har ført til at Norge i dag er en netto importør av elektrisk kraft. Importbehovet er økende. Selv med satsing på energiøkonomisering forventes forbruket å øke i årene fremover. Dette medlem viser til at Norge har et betydelig potensiale for økt kraftproduksjon; både gjennom fortsatt satsing på vannkraft og bygging av gasskraftverk.

Dette medlem legger vekt på at vannkraft er en ren og fornybar energikilde. Ved behandlingen av Samlet Plan, og Verneplan IV i 1993 sa Stortinget ja til en fortsatt skånsom utnyttning av vannkraft, samtidig som de miljømessig mest verdifulle vassdragene ble vernet. Stortingets behandling innebar at Øvre Ottavassdraget ble frigitt for konsesjonsbehandling i henhold til foreliggende plan for Glitra-Øyberget-prosjektet. Prosjektet omfatter fallrettigheter som Opplandskraft sammen med Tafjord Kraftselskap ervervet i 1967, og som det årlig utbetales 4,5 mill. kroner i erstatning for inntil utbygging skjer. Dette medlem viser til at Glitra-Øyberget er et av 10 -12 prosjekter

innenfor Kategori I i Samlet Plan. Disse representerer i alt mellom 10 og 12 TWh.

Dette medlem legger samtidig vekt på at utbyggingen av Glitra-Øyberget er en videreutvikling av et mer enn 50 år gammelt vannkraftsystem. Prosjektet krever ikke utvidelse av eksisterende magasin og neddemming av nye områder. De største naturinngrepene er allerede foretatt. Dette medlem viser videre til at en løsning der sideelvene Tora, Føysa, Vulu tas ut, vil sikre et viktig elve- og fosselandskap i utkanten av den planlagte Reinheimen nasjonalpark. Dette tilsier at en utbygging på ca. 700 GWh er et miljømessig skånsomt prosjekt.

Dette medlem viser til at Nord-Gudbrandsdal er en av landets mest næringsfattige regioner. Regionen er gjennom årene påført betydelige belastninger som følge av omfattende verneplaner, bl.a. som utpekt kjerneområde for rovvilt. I tillegg kommer konsekvensene av det generelle vassdragsvernet, som båndlegger betydelige områder, og de foreliggende planene om utvidelse av de eksisterende nasjonalparkene, - og nye Reinheimen nasjonalpark. Avviklingen av Hjerkinnskytefelt med de konsekvenser det får for Forsvarets virksomhet i Nord-Gudbrandsdal bidrar ytterligere til å svekke det regionale næringsgrunnlaget. Dette medlem legger på denne bakgrunn stor vekt på de betydelige fordelene utbygging av Øvre Otta innebærer for lokalsamfunnet og det regionale næringslivet. I tillegg til skatteinntekter og arbeidsplasser knyttet til selve prosjektet kan kraftutbyggingen skape betydelige ringvirkninger for regional næringsutvikling i Øvre Gudbrandsdalen.

Dette medlem viser til at det er både fordeler og ulemper knyttet til det omsøkte prosjektet om utbygging av Øvre Ottavassdraget. En samlet vurdering der økt kraftproduksjon og lokale interesser veies opp mot naturinngrepene taler for utbygging. Dette medlem viser til Høyres merknader ovenfor og foreslår en utbygging av Glitra-Øyberget på ca. 700 GWh. Dette innebærer at nordoverføringen sløyfes slik at elvene Tora, Føysa, Vulu og Glitra tas ut av prosjektet. For øvrig gjennomføres prosjektet i tråd med NVEs anbefaling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener komiteen i denne sak behandler avslag på søknad om konsesjon, og dette medlem forholder seg formelt til at det kun foreligger et omsøkt alternativ, og at eventuelle alternative utbyggingsløsninger må følge ordinære prosedyrer for konsesjonssøknader.

Øvre Otta og kraftbalansen

Dette medlem er innforstått med at Norge har problemer i forhold til kraftbalansen, og tidvis må importere kraft fra andre land bl.a. fra kullkraftverk i Danmark. Dette medlem er enig i at dette er beklagelig og ikke ønskelig, og at det innen 2008 i forbindelse med implementeringen av Kyotoavtalen bør

være ordnet opp i. Innen dette tidspunkt vil det være avgjørende at det utarbeides tiltak og handlingsplaner som stanser veksten i forbruket og samtidig gjør oss uavhengige av import av miljø- og klimafiendtlig kraft. Det å stanse veksten i forbruket er kanskje den største utfordringen. Tidligere statsråd Thorbjørn Berntsen illustrerer på sin måte hvor sammensatt denne utfordringen er gjennom følgende uttalelse:

"Forbrukshysteriet er snart gått så langt at vi må bygge ut Øvre Otta bare for å dekke strømforbruket i den nye hytta til Kjell Inge Røkke."

Dette medlem vil bare berøre elementer av energitutfordringene i denne saken, og vil avvente å konkretisere tiltak og handlingsplaner i gjennomgangen av Energimeldingen som skal behandles til høsten i år. En eventuell utbygging av Øvre Otta betyr svært lite for kraftbalansen, og dette medlem har bl.a. derfor valgt å behandle saken i forkant av Energimeldingen. En eventuell utbygging vil tross alt ikke dekke mer enn 3-4 måneder av prognostisert økning av energiforbruket. Det må altså helt andre og større grep til i spørsmålet om å løse veksten i energiforbruket.

Vurdering av ny energilov

Den nye energiloven, som begynte å virke i 1991, gjorde at vi fikk en pause i presset på å bygge ut mer vannkraft. Det faktum at vi i starten på 90-tallet hadde et solid kraftoverskudd gjorde bl.a. lønnsomheten usikker i de ulike påtenkte kraftutbyggingsprosjekter. Men den nedturen vi hadde i norsk økonomi på slutten av 80- og begynnelsen av 90-tallet, ble erstattet av en ny vekstperiode. Derved økte også forbruket av kraft, og konsesjonssøknadene kom på bordet igjen. Samtidig er kraftutveksling/eksport, inkludert effektproduksjon, blitt brukt som et tilleggsargument for å bygge ut verneverdige vassdrag. Dette medlem viser til at Regjeringen i sin tiltredelseserklæring har varslet en gjennomgang av energiloven og ser fram til Regjeringens vurderinger i forbindelse med denne saken.

Konsekvenser av en utbygging

Internasjonale forpliktelser og turisme

Dette medlem vil peke på at arealet av urørt eller lite kulturpåvirket natur reduseres stadig, og at vannkraftutbygging har vært en viktig årsak til dette. Det er i denne sammenheng viktig å understreke at bevaring av økosystemer, biologisk mangfold og uberørt natur også må ses i et internasjonalt perspektiv. Norge har en internasjonal forpliktelse til å sikre store sammenhengende leveområder for villreinen, og dersom det blir utbygging, må det bygges ny kraftlinje over fjellet til Vågå. Kraftlinjen vil, som påvist i en rapport, ha negative konsekvenser for villreinen, jf. "interimrapport på effekter av kraftlinjer på rein - konsekvenser av foreslått utbygging av Øvre Otta på villrein", utarbeidet av C. Nellemann og P. Jordhøy til høring i energi- og mil-

jøkomiteen 11. februar 1999. Dette vil kunne oppfattes som et brudd på våre internasjonale forpliktelser.

Dette medlem viser til INOU 1991:12 a - Verneplan for vassdrag IV, hvor følgende slås fast:

"Norge har også et internasjonalt ansvar når det gjelder vassdragsvern."

Og videre:

"Knappt noe land i Europa har tilsvarende variasjonsbredde i sin vassdragsnatur og kun noen få land har vernet vassdrag mot utbygging."

Dette er som kjent også noe av grunnen til at bl.a. Norges Turistråd (tidligere NOTRA), samt en rekke andre organisasjoner, har engasjert seg mot en utbygging av Øvre Otta. Svært mange turister kommer til Norge for å se fosser og oppleve vassdragsnaturen. Det bekreftes i mange undersøkelser. Norges Turistråd er meget tydelig i sin bekymring for hva en vesentlig reduksjon av vannføringen i Øvre Otta vil kunne få for turistenes opplevelse av vassdraget spesielt, og Norge generelt som attraktivt reisemål på lang sikt. På strekningen mellom samløpet Tora/Føysa og Framrusti, som er godt synlig fra riksveien, blir vannføringen redusert med opptil 70-80 pst. Og ved inngangen til Torsdalen, hvor hovedstien til Tafjordfjellene fra sør går, blir det bygget inntaksdam og etablert et flere hundre meter langt magasin. Ved Dønfossen vil campingplassen selvsagt få redusert noe av sin kvalitet. Dette medlem mener det er god grunn til å ta Turistrådet bekymring alvorlig og minne om at reiselivsnæringen har svært mange arbeidsplasser og blir sagt å være et satsingsområde.

Naturopplevelse, naturinngrep og vannføring

Dette medlem ser at en utbygging vil representere et klart inngrep i et unikt elve- og fosselandskap i et høyfjellsområde. Selv om mye av infrastrukturen allerede er på plass, vil en utbygging gi kraftig reduksjon i vannføringen. Ikke minst inngrepet i de to fjellevene Tora og Føysa vil bidra til å forringe naturopplevelsen, samtidig som disse elvene ligger i innfallsporten til Reinheimen - villreinsens rike, hvor det skal opprettes nasjonalpark. For Tora blir det bygget en 10 meter høy inntaksdam med en lengde på ca. 30 meter, og det vil dessuten danne seg et flere hundre meter langt magasin ved inngangen til Torsdalen. Og akkurat her passerer hovedstien inn i Tafjordfjellene fra sør. Tora blir i praksis tørrlagt, mens Føysa får en liten restvannføring. Konsekvensen av dette blir bl.a. at Heggebottvatnet blir regulert 4 meter ved ei utbygging. Spesiell vegetasjon vil forsvinne sammen med den svært karakteristiske ringøya ved vatnet.

Dette medlem viser til at elva i praksis blir bortimot tørrlagt på strekningen mellom Heggebottvatnet og samløpet Ostri/Tundri, uansett hvilket utbyggingsalternativ som hadde blitt valgt. Høgfossen som det karakteristiske landskapselement og turistattraksjon

den er, vil forsvinne. Restvannføringa i det flotte fosse/strykområdet ved Dønfossen blir liten (N av i dag) og reduserer naturopplevelsen betydelig ved Dønfoss Camping. I Pollfossen blir vannføringa redusert med opptil 70-80 pst., slik den altså også blir på hele den ofte synlige strekningen mellom samløpet med Tora/Føysa og Framrusti.

Dette medlem har oppfattet at utbygger har arbeidet med å begrense synligheten og konsekvensene av de steintipper og veier som er nødvendige som følge av en eventuell utbygging, men vil påpeke at det er selvsagt umulig å foreta en utbygging uten at negative konsekvenser blir synlig og derved negative sett i et naturopplevelsesperspektiv.

Villrein og nye kraftlinjer

Dette medlem viser til den relativt omfattende interimrapporten som ble presentert på høringen omkring effekten av kraftlinjers innvirkning på rein, og de rimelig klare konklusjoner. Forskningsprosjektet regner med at minimum 25 pst. av eksisterende vinterbeiter kan bli avskjært uavhengig av hvilke traséalternativer som velges til Vågå. Av dette er den påfølgende konsekvens at reintallet må reduseres med minimum 400-600 dyr, for å hindre overbeiting i restområdene. Dette medlem viser til rapporten og reagerer med vantro på hvordan det er mulig at enkelte i sentrale stillinger har forsøkt å underminere rapporten. Dette medlem regner med at departementet har sørget for at det er ryddet opp i dette.

Flom og is

Dette medlem viser til at nedbørsfeltet for Øvre Otta ligger mer enn 1 000 meter over havet. Snøsmeltingen starter derfor sent, og vannføringa i elva er størst fra sankthans og utover i juli. Øvre Ottas bidrag til vårflommer i Sør-Gudbrandsdalen og i sentrale Østlandsstrøk er derfor begrenset, og må ikke overdrives. I selve Ottadalen har flom vært et lite problem, og noe av grunnen til dette kan skyldes tidligere reguleringer. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til skadevirkningene ved en eventuell utbygging helt ned til Otta sentrum. Det har tross alt tidligere år vært problemer i forbindelse med høy vintervassføring og opphopning av is. Dette problemet kan bli forsterket ved ytterligere reguleringer. Dette ikke minst når vi vet at det er på vinteren prisen på kraft er dyrest, og derved behovet for høy vannføring og kraftproduksjon størst. Dette medlem vil vise til at ved en eventuell utbygging må manøvreringsreglementet har, klare betingelser på dette punkt, slik at flomsikring blir prioritert foran mulighetene til økonomisk gevinst.

Lokalt engasjement

Dette medlem er kjent med at det har vært og er et stort lokalt engasjement i spørsmålet om utbygging og ser dette som svært positivt. I tidligere saker om kraftutbygging har det ofte vært en positiv holdning til

utbygging lokalt. I denne saken er dette annerledes og den lokale holdning er langt fra entydig. Tvert om er det svært mange tilhengere av vern lokalt, så vel i kommunestyre som ute blant lokalbefolkningen. Det er derfor i denne saken, ikke grunnlag for å påstå at det er storsamfunnet som ønsker vern. Dette ønsket er så absolutt også tilstede i det området som klarest vil merke en utbygging.

Dette medlem viser til at Skjåk kommune er positiv til en utbygging, mens de andre kommunene i Ottadalen, Lom, Vågå og Sel, er mot utbygging. Dette betyr i tall at 75 kommunestyrerepresentanter er motstandere av utbygging, mens bare 18 støtter planene. Dette medlem ser dette som et meget tydelig signal fra de kommunene som er mest berørt. Dette medlem har likevel forståelse for at kommuner som Skjåk, på ulikt vis forsøker å skaffe inntekter til slunkne kommunekasser. Det kan imidlertid knyttes en usikkerhet til stabiliteten i disse inntektene, ikke minst med bakgrunn i at skattelovgivning på dette feltet er under revisjon, og at nytt regelverk allerede skal tre i kraft fra 1. januar 2000. Dette medlem er opptatt av å ivareta kraftkommunene, men vil komme tilbake til dette i nevnte sak.

La kommende generasjoner avgjøre

Dette medlem finner det betimelig i denne saken å vise til at vår tidligere statsminister Gro Harlem Brundtland i etterkant har beklaget den meget kontroversielle utbyggingen av Altavassdraget. Det er viktig å huske på hennes beklagelse, når vi nå står overfor en ny og liknende sak. Dette medlem er av den oppfatning at om utbygging ble valgt ble kommende generasjoner fratatt valgmuligheten til å verne dette flotte naturområdet. Med så lite uberørt natur igjen og så mange gjennomførte naturinngrep, ikke minst overfor vassdrag, er det et argument å gi de som kommer etter oss valgmuligheter. Dette medlem viser i den forbindelse til at alle de politiske ungdomsorganisasjonene, med unntak av Fremskrittspartiets Ungdom, er mot en utbygging.

Dette medlem viser også til at en samlet miljøbevegelse, samt foreninger som Norges Jeger- og Fiskerforbund og Den Norske Turistforening går mot en utbygging av Øvre Otta. Det er viktig å være klar over dette, ikke minst i lys av uttalelsene fra Gro Harlem Brundtland.

FORSLAG FRA MINDRETALL

**Forslag fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet,
Sosialistisk Venstreparti, Venstre og medlemmet
Sanner fra Høyre:**

Forslag 1

Stortinget går imot utbygging av Øvre Otta.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 2*

Stortinget ber Regjeringen imøtekomme anken fra konsesjonssøkerne, Kraftlaget Opplandskraft, Tafjord Kraft AS og Glommens og Laagens Brukseierforening (GBL) om konsesjon til bygging og drift av kraftverkene Glitra og Øvreberget, og til å overføre flere vassdrag i Øvre Otta til de eksisterende reguleringsmagasinene i Breidalsvatnet og Rauddalsvatnet.

Forslag fra medlemmet Johnsen fra Høyre:*Forslag 3*

1. Kravet fra Kraftlaget Opplandskraft, Tafjord Kraftproduksjon AS og Glommens og Laagens Brukseierforening om overprøving av Olje- og energidepartementets avslag på søknaden om kraftutbygging i Øvre Otta tas delvis til følge.
2. Den del av søknaden om kraftutbygging i Øvre Otta som omfatter overføringene av Tora, Føysa, Vulu, Blankåe og Måsågrove avslås.
3. Stortinget forutsetter at Kongen i statsråd gir tillatelse til utbygging i Øvre Otta etter vassdragsreguleringsloven i samsvar med begrensningen i punkt 2 og fastsetter vilkårene for en slik tillatelse.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til meldingen og råar Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I.

1. Kravet fra Kraftlaget Opplandskraft, Tafjord Kraftproduksjon AS og Glommens og Laagens Brukseierforening om overprøving av Olje- og energidepartementets avslag på søknaden om kraftutbygging i Øvre Otta tas delvis til følge.
2. Den del av søknaden om kraftutbygging i Øvre Otta som omfatter overføringene samt overføringstunnelen fra Breidalsmagasinet til Glitra avslås.
3. Stortinget forutsetter at Kongen i statsråd gir tillatelse til utbygging i Øvre Otta etter vassdragsloven i samsvar med begrensningen i punkt 2 og fastsetter vilkårene for en slik tillatelse.

II.

St.meld. nr. 50 (1997-98) - Om kraftutbygging i Øvre Otta - vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 1. juni 1999.

Jens Stoltenberg,
leder.

Hallgeir H. Langeland,
ordfører.

Aud Blattmann,
sekretær.